

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 59Ek/2788/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122442548
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Svetlana Novyvedláková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6122442548.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnom konaní oprávneného D.. E. T., LL.M., advokát, so sídlom F. P. XXXX, XXX XX M., O. XX XXX XXX proti povinnému H. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX E. Q., o vymoženie 2.037,32 eur s prísl., o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 59Ek/2788/2022 zo dňa 21.10.2022 takto

rozhodol:

Sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 59Ek/2788/2022 zo dňa 21.10.2022 z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. V právnej veci účastníkov tunajší súd uznesením sp. zn. 59Ek/2788/2022 zo dňa 21.10.2022, ktoré vydal vyšší súdny úradník, návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol.

2. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že pre označenie stavu, kedy je jedna strana subjektom práva a opačná procesná strana subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom konania, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Vykonanie exekúcie teda prichádza do úvahy len proti tomu, kto je označený ako povinný v exekučnom titule (pasívna legitímácia), a iba v prospech toho, kto má podľa exekučného titulu právo na plnenie (aktívna legitímácia). Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom oprávnenia vyplývajúceho z exekučného titulu (oprávnený), objektívne nie je nositeľom oprávnenia, o ktoré v konaní ide a o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o ktorom oprávnený tvrdí, že je nositeľom povinnosti vyplývajúcej z exekučného titulu (povinný), nie je nositeľom povinnosti, ktorá je predmetom konania. Skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej, je preto imanentnou súčasťou exekučného konania, pričom súd vecnú legitímáciu skúma z úradnej povinnosti (ex offa), kde zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie. V praxi však nemožno vylúčiť prechod povinnosti alebo práva z exekučného titulu na inú fyzickú alebo právnickú osobu. K prechodu dochádza univerzálnou sukcesiou (smrť fyzickej osoby, zánik právnickej osoby bez likvidácie s právnym nástupcom) a singulárnou sukcesiou, ktorá sa považuje za prevod práva alebo prevzatie povinnosti (postúpenie pohľadávky, prevzatie dlhu). Výlučne prechádza právo alebo povinnosť alebo sa prevádza právo či preberá povinnosť len z exekučného titulu. Vykonať exekúciu v prospech inej ako oprávnenej osoby z exekučného titulu alebo proti inej ako povinnej osobe z exekučného titulu je preto možné len vtedy, ak k prechodu alebo prevodu práva alebo povinnosti došlo po vydaní exekučného titulu.

3. Súd preskúmaním obsahu spisu vedeného pod sp. zn. 59Ek/2788/2022 dospel k zisteniu, že v návrhu na vykonanie exekúcie je ako oprávnený označený advokát D.. E. T., so sídlom F. P. XXXX, XXX XX M., O. XX XXX XXX, ktorý bol v základnom konaní vedenom Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 8C/43/2012 právnym zástupcom žalobcu a ako povinný je v návrhu na vykonanie exekúcie označený žalovaný v 2. rade v základnom konaní. Vyššie uvedený súd v rámci predmetného základného

(nachádzacieho) konania rozhodol uznesením sp. zn. 8C/43/2012 zo dňa 14.07.2021 (exekučný titul) tak, že II. výrokom žalovaného v 2. rade zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi trovy konania pred súdom prvej inštancie vo výške 2.037,32 eur z titulu zaplateného súdneho poplatku za podanú žalobu a trov právneho zastúpenia žalobcu, a to na účet jeho právneho zástupcu. V tejto súvislosti exekučný súd konštatoval, že návrh na vykonanie exekúcie bol podaný oprávneným, ktorý v základnom konaní vystupoval ako právny zástupca strany, ktorej bol exekučným titulom priznaný nárok na náhradu trov konania.

4. V zmysle cit. ust. § 263 CSP povinnou náležitosťou uznesenia o výške náhrady trov konania je uvedenie prijímateľa náhrady trov konania, ktorým je advokát, ktorý úspešnú stranu zastupoval. Účastníkmi procesnoprávných vzťahov v civilnom konaní sú žalobca a žalovaný, pričom uvedené platí aj na vzťahy vznikajúce pri náhrade trov konania. Právnomu zástupcovi tak Civilný sporový poriadok, ako základný kódex upravujúci civilné sporové konanie, nepriznáva postavenie účastníka konania. Jeho postavenie v konaní ako splnomocniteľa vyplýva len zo vzťahu s tým účastníkom, ktorého v konaní zastupuje na základe plnomocenstva. Ak je strana zastúpená advokátom a bola jej prisúdená náhrada trov konania, strana, ktorá bola zaviazaná ich nahradiť, je povinná ju zaplatiť na účet advokáta, a to bez zreteľa na to, či trovy vynaložil priamo účastník alebo ich za neho hradil advokát. Avšak je potrebné poznamenať, že v týchto prípadoch je advokát len platobným miestom na zaplatenie náhrady trov. Rozhodnutie súdu o povinnosti nahradiť trovy konania je exekučným titulom, v ktorom je vymedzený oprávnený a povinný subjekt, obsah uloženej povinnosti a miesto plnenia. Keďže v exekučnom konaní zástupca účastníka konania, t. j. žalobcu alebo žalovaného, nemá postavenie oprávneného z exekučného titulu, nie je preto aktívne legitimovaný vo vlastnom mene náhradu trov konania priznaných exekučným titulom vymáhať. Exekučný súd pre doplnenie uviedol, že náhradu trov konania súd prisúdi vždy strane sporu a len strana sporu má právo podať vo vlastnom mene proti rozhodnutiu o nároku na náhradu trov konania odvolanie [§ 357 písm. m) CSP], príp. podať sťažnosť proti rozhodnutiu o výške náhrady trov konania podľa § 239 a nasl. CSP. To platí aj pre uplatnenie nároku na náhradu trov konania v exekučnom konaní, keď advokát nie je oprávnený trovy konania vo vlastnom mene vymáhať, a teda nie je aktívne legitimovaný na podanie návrhu na vykonanie exekúcie, ale takéto právo prináleží len tej strane sporu, ktorá bola v základnom konaní úspešná a ktorej bol nárok na náhradu trov konania priznaný. Určenie povinnosti zaplatiť náhradu trov konania advokátovi je tak len stanovením platobného miesta a advokát zároveň nadobúda postavenie subjektu, ktorý je oprávnený v mene účastníka a s účinkami pre účastníka náhradu trov prijať. Uvedený názor bol viackrát vyjadrený aj v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, ktoré boli publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NS SR, napr. R 33/2005, R 21/2012 ako i rozsudok NS SR publikovaný pod R 104/1994 z 25. októbra 1993, kde sa uvádza: „trovy konania prisúdené účastníkovi zastupovanému advokátom alebo komerčným právnikom za zastupovanie, je účastník, ktorému bola uložená ich náhrada, povinný zaplatiť advokátovi alebo komerčnému právnikovi. Ak to povinný dobrovoľne nesplní, advokát alebo komerčný právnik nemôže podať návrh na výkon rozhodnutia vo vlastnom mene, ale len ako zástupca účastníka, ak má splnomocnenie na podanie tohto návrhu.“ Nakoľko v predmetnej veci návrh na vykonanie exekúcie podal oprávnený, ktorý v základnom konaní vystupoval ako advokát strany, ktorej bol rozhodnutím prisúdený nárok na náhradu trov konania, pričom oprávnenému týmto rozhodnutím nebolo priznané žiadne právo na plnenie od povinného, bolo jeho povinnosťou v zmysle ust. § 36 Exekučného poriadku súdu preukázať, že po právoplatnosti exekučného titulu na jeho osobu prešlo alebo bolo prevedené právo z exekučného titulu, čo sa však nestalo. Vzhľadom na vyššie uvedené a na skutočnosť že oprávnený nie je aktívne legitimovaný na podanie návrhu na vykonanie exekúcie, keďže splnenie nároku z exekučného titulu je oprávnený požadovať žalobca v základnom konaní, súd návrh na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku zamietol.

5. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil citujúc ust. § 35 ods. 1, § 36 ods. 1, § 36 ods. 2, § 36 ods. 3, § 48 ods. 2 prvá veta, § 53 ods. 1 a § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku a § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

6. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonnej lehote sťažnosť, v ktorej uviedol, že vyšší súdny úradník nesprávne označenie oprávneného vyhodnotil ako nedostatok aktívnej vecnej legitimácie. Podľa jeho názoru však išlo o odstrániteľný nedostatok podmienky konania a konajúci vyšší súdny úradník ho mal vyzvať na opravu, resp. úpravu návrhu a nie rovno návrh zamietnuť, čím mu odňal možnosť konať pred súdom „denegatio iustitae“. Poukazuje na to, že v obdobnej exekučnej veci vedenej rovnako pred Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 28Ek/2761/2022 bol riadne vyzvaný na opravu, resp.

doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie, čo považuje za správne a spravodlivé. Rozdielny prístup súdu v skutkovo i právne totožných veciach je v rozpore s princípom právnej istoty. Citujúc ust. § 161 ods. 3 CSP oprávnený uviedol, že súd neurobil žiadne vhodné opatrenia, aby bolo možné nedostatok procesnej podmienky odstrániť a následne v exekučnom konaní riadne pokračovať, ale rovno návrh na vykonanie exekúcie zamietol. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiada, aby bolo sťažnosťou napadnuté uznesenie v plnom rozsahu zrušené a aby sa v exekučnom konaní pokračovalo.

7. Podľa § 200 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

8. Podľa § 202 ods. 1 Exekučného poriadku v exekučnom konaní koná a rozhoduje vyšší súdny úradník, ak nejde o rozhodnutie o príklepe. Sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Pojednávanie súd nariaďuje, ak to pokladá za potrebné.

9. Podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

10. Podľa § 239 ods. 1 a 2 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

11. Podľa § 248 CSP o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

12. Podľa § 249 CSP súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 250 ods. 1 CSP ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

14. Podľa § 52 ods. 1 Exekučného poriadku ak sú v návrhu na vykonanie exekúcie chyby v písaní alebo iné zrejme nesprávnosti, v dôsledku ktorých je návrh nejasný alebo neúplný, súd vyzve toho, kto návrh na vykonanie exekúcie podal, aby v lehote nie kratšej ako päť pracovných dní od doručenia výzvy chyby v písaní alebo iné zrejme nesprávnosti odstránil, a poučí ho, že inak návrh na vykonanie exekúcie odmietne. Ak bol návrh podaný prostredníctvom exekútora, opraviť sa musí prostredníctvom toho istého exekútora.

15. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 249 CSP a dospel k záveru, že sťažnosť oprávneného nie je dôvodná. Súd v rozhodnutí vydanom vyšším súdnym úradníkom v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver, pričom svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Keďže ani v priebehu konania o sťažnosti sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, súd musel sťažnosť oprávneného ako nedôvodnú zamietnuť a sudca sa v zmysle § 202 ods. 2 Exekučného poriadku stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

16. Napriek zneniu cit. ust. § 202 ods. 2 Exekučného poriadku súd k veci ešte uvádza, že na to, aby sa niekto stal účastníkom exekučného konania netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide, resp. osobou oprávnenou z exekučného titulu; stačí ak podá návrh (v takom prípade sa stáva oprávneným) alebo aby návrh na vykonanie exekúcie smeroval proti nemu (v takom prípade sa stáva povinným). Či však na základe takto označeného/uvedeného oprávneného súd povolí exekúciu vydaním poverenia súdnemu exekútorovi, závisí od toho, či mu jeho právo vyplýva z exekučného titulu. Oprávnený je advokátom, ktorého kvalifikácia by podľa názoru súdu mala byť dostatočnou zárukou na to, aby vedel rozoznať, či je aktívne legitimovaným na podanie návrhu na začatie exekúcie ohľadom trov právneho zastúpenia, ktoré boli súdom priznané jeho klientovi, ktorého zastupoval v civilnom sporovom konaní a pokiaľ tento jeho klient na neho uvedenú pohľadávku nepreviedol niektorým zo

spôsobov upravených v hmotnoprávných predpisoch. Skutočnosť, že právny zástupca strany sporu nie je oprávneným na vymáhanie trov priznaných v základnom konaní vo vlastnom mene, nie je ako aj vyplýva z vyšším súdnym úradníkom uvádzaných rozhodnutí žiadnou novotou v slovenskom právnom poriadku. V elektronickom formulári návrhu na vykonanie exekúcie je jednoznačne rozlíšiteľné, či návrh podáva oprávnený (nositeľ práva z exekučného titulu) a či má zástupcu. Preto vyšší súdny úradník správne postupoval, keď pri posudzovaní návrhu na vykonanie exekúcie skúmal vecnú legitimitáciu a po zistení, že oprávnený nie je aktívne legitimovaný na podanie návrhu na vykonanie exekúcie, keďže splnenie nároku z exekučného titulu je oprávnený požadovať žalobca v základnom konaní, návrh na vykonanie exekúcie zamietol.

17. Pokiaľ oprávnený v sťažnosti namieta, že súd ho mal vyzvať na opravu, resp. doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie, a to aj poukazom na konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 28Ek/2761/2022, exekučný súd nepopiera, že aj v exekučnom konaní zákon pripúšťa možnosť opravy návrhu na vykonanie exekúcie. V ust. § 52 ods. 1 Exekučného poriadku zákonodarca rieši tie procesné situácie, kedy v návrhu na vykonanie exekúcie sú také chyby v písaní alebo iné zrejme nesprávnosti, v dôsledku ktorých je návrh nejasný alebo neúplný. Súd však v posudzovanom prípade nezistil žiadne chyby v písaní, ani iné zrejme nesprávnosti. Subjekt označený ako oprávnený je jednoznačne identifikovaný, má procesnú subjektivitu, ako i procesnú spôsobilosť. V danom prípade sa jedná o nedostatok aktívnej legitímácie na strane oprávneného z dôvodov vyššie popísaných. Následkom nedostatku aktívnej vecnej legitímácie je zamietnutie návrhu, resp. zastavenie exekúcie, pričom súd na odstránenie tohto nedostatku nevyzýva, ani účastníka v tomto smere žiadnym spôsobom nepoučuje, nakoľko nedostatok vecnej legitímácie nie je procesnou vadou konania a nemožno ho zamieňať s procesnými podmienkami. Akceptáciou opravy návrhu v tomto smere by de facto došlo k zámene účastníkov konania na strane oprávneného, ktorej právnu úpravu už nepozná ani CSP. Vypustenie inštitútu zámery účastníkov zákonodarca odôvodnil tým, že v dôsledne kontradiktórnym spore má byť nedostatok vecnej legitímácie v čase začatia konania riešený výlučne novým sporom, nie „pokračovaním“ pôvodného sporu. K poukazu oprávneného na konanie sp. zn. 28Ek/2761/2022 súd uvádza, že v uvedenej veci nedošlo k vydaniu rozhodnutia, ale iba k postupu vyššieho súdneho úradníka, voči ktorému prostriedok nápravy možný nie je (v zásade vydaniu poverenia môže namietať súdny exekútor), pričom súdu neprináleží polemizovať, z akých dôvodov vyšší súdny úradník postupoval tak, že oprávneného vyzval na opravu návrhu, nakoľko uvedený procesný postup vyšší súdny úradník neodôvodňuje. Postup súdu (vyššieho súdneho úradníka) v oprávnenom uvedenom konaní nemožno považovať za ustálenú rozhodovacia prax a už vôbec nie najvyšších súdnych autorít v zmysle čl. 2 ods. 2 CSP. Preto je aj irelevantná námietka oprávneného o odňatí možnosti konať pred súdom.

18. Preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 59Ek/2788/2022 zo dňa 21.10.2022 zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.